

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Şanlıurfa ili Viranşehir ilçesinde uzun yıllardır devam eden ulaşım ve çevre yolu, elektrik, tarımsal sulama, içme suyu, kanalizasyon, sağlık, eğitim, istihdam, sanayi, tapu, kadastro, imar, çevre ve diğer altyapı sorunlarının; kamu yatırımlarının mevcut durumunun ve gecikme nedenlerinin; vatandaşların temel kamu hizmetlerine erişimde yaşadığı mağduriyetlerin; tarımsal üretim ve ekonomik faaliyetler üzerindeki etkilerin ve ilgili kamu kurumlarının görev ve sorumluluklarının tüm yönleriyle araştırılması, ilçenin sosyal ve ekonomik kalkınmasını engelleyen yapısal sorunların tespit edilmesi ve kalıcı çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca işleme alınarak; Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 10.09.2026

Av. Mahmut CANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Utku Gökşere	Eskişehir	(U. Gökşere)
Süleyman ALPACI	Denizli	
Süleyman Özalp	İstanbul	
Talat Dincer	Mersin	
Süleyman Bülbul	Aydın	
UZAY KARASU	Sivrihisar	
Aliye Timisi Erşener	Ankara	
Emre AYTEKİN	Balıkesir	
M. Salih Uzun	İzmir	(M. Salih Uzun)
Yüksel Taşkın	İzmir	
Seyit Toran	Ordu	
Ahmet BARUT	Aydın	
Servet Mullaşan	Antalya	
Av. Dr. M. Serhan Arslan	Antalya	
Nail GİLER	Kocaeli	
Zeynel FURKAN	İstanbul	
Hakan ÖZTÜRK	Bursa	
Yücel Bayraktutan	Artvin	
Ömit ÖZBOLE	İzmir	

GEREKÇE

Şanlıurfa'nın nüfus, yüzölçümü, tarımsal üretim kapasitesi, hayvancılık potansiyeli ve genç nüfusu bakımından önemli ilçelerinden biri olan Viranşehir, uzun süredir temel kamu hizmetleri ve altyapıya ilişkin çok sayıda sorunla gündeme gelmektedir.

İlçenin öncelikli ulaşım meselelerinden biri Viranşehir Çevre Yolu Projesidir. Ağır tonajlı araçların şehir içi güzergâhları kullanmasının trafik güvenliği, şehir içi yoğunluk, çevre ve yaşam kalitesi üzerindeki etkilerinin; çevre yoluna ilişkin bugüne kadar gerçekleştirilen çalışmaların, projenin mevcut aşamasının, öngörülen tamamlanma süresinin ve varsa gecikmeye yol açan idari, teknik ve mali nedenlerin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Elektrik arzında yaşandığı belirtilen kesinti ve kalite sorunlarının da özellikle tarımsal sulama üzerindeki etkileri araştırılmalıdır. Enerji altyapısının ilçenin yerleşim ve üretim kapasitesini karşılayıp karşılamadığı; kesinti ve düşük gerilim gibi sorunların tarımsal üretim, ürün kayıpları, sulama sistemleri ve vatandaşların günlük yaşamı üzerindeki ekonomik ve sosyal sonuçları ortaya konulmalıdır.

İçme suyu, kanalizasyon, kırsal yollar ve diğer altyapı hizmetlerinin mahalleler itibarıyla yeterlilik düzeyi de araştırılması gereken temel başlıklardandır. Özellikle kırsal yerleşimlerde güvenli ve sürekli içme suyuna, sağlıklı kanalizasyon sistemlerine ve ulaşılabilir yol altyapısına erişimde farklılıklar bulunup bulunmadığı ve mevcut yatırımların ihtiyacı hangi ölçüde karşıladığı değerlendirilmelidir.

Sağlık hizmetleri bakımından Viranşehir'deki kamu sağlık kuruluşlarının fiziki ve teknik kapasitesi ile uzman hekim ve sağlık personeli durumu incelenmelidir. İleri tetkik, teşhis ve tedavi gerektiren vakalarda il merkezine veya başka sağlık kuruluşlarına sevklerin hangi sıklıkta gerçekleştiği, bu durumun vatandaşların sağlık hizmetine zamanında ve etkin erişimine etkileri ve mevcut kapasitenin ilçe nüfusunun ihtiyacını karşılayıp karşılamadığı ortaya çıkarılmalıdır.

Eğitim alanında okul ve derslik kapasitesinin, öğretmen ihtiyacının, mesleki ve teknik eğitim olanaklarının ve gençlerin yükseköğretime erişim imkânlarının mevcut nüfus ve öğrenci sayısı ile uyumlu olup olmadığı araştırılmalıdır. Eğitim altyapısındaki eksikliklerin genç nüfusun istihdam olanakları ve ilçenin uzun vadeli sosyal ve ekonomik gelişimi üzerindeki sonuçları da değerlendirilmelidir.

Viranşehir'de istihdam ve sanayi yatırımlarının mevcut düzeyi, sanayi altyapısının yeterliliği ve yeni yatırımların önündeki engeller de bütüncül biçimde ele alınmalıdır. Genç nüfusun iş imkânlarına erişimi, işsizlik nedeniyle gerçekleşen göçün boyutları ve tarım ile hayvancılığa dayalı sanayinin geliştirilmesine yönelik kamu politikalarının etkinliği incelenmelidir.

İlçede uzun süredir gündeme gelen tapu, kadastro ve imar sorunlarının kapsamının ve nedenlerinin belirlenmesi; bu sorunların vatandaşların mülkiyet hakkını kullanmaları, yapı ruhsatı ve imar işlemleri, konut ve iş yeri yatırımları ile şehirleşme üzerindeki etkilerinin araştırılması gerekmektedir. İlgili kurumlar arasında yetki, kayıt, planlama veya uygulama kaynaklı sorunlar bulunup bulunmadığı da açıklığa kavuşturulmalıdır.

Viranşehir ekonomisinin temel unsurlarından olan tarım ve hayvancılık bakımından sızma imkânları, enerji maliyetleri, üretim girdileri, ürünlerin pazarlanması, üreticilerin finansman ve

desteklere erişimi ile kırsal kalkınma yatırımlarının yeterliliği birlikte değerlendirilmelidir. Üreticilerin karşılaştığı sorunların tarımsal üretimin sürdürülebilirliği ve bölge ekonomisi üzerindeki etkileri ortaya konulmalıdır.

Viranşehir’de yaşanan sorunlar birbirinden bağımsız ve tek bir kamu kurumunun görev alanıyla sınırlı değildir. Ulaştırma, enerji, tarım, sağlık, eğitim, çevre, şehircilik, istihdam, sanayi ve yerel altyapı politikalarının birbiriyle bağlantılı biçimde değerlendirilmesi; kamu yatırımlarının ilçenin nüfusu, üretim kapasitesi ve gelecekteki ihtiyaçları dikkate alınarak planlanıp planlanmadığının araştırılması gerekmektedir.

Anayasa’nın 2’nci maddesinde düzenlenen sosyal hukuk devleti ilkesi ile 5’inci maddesinde devlete yüklenen kişilerin refahını, huzurunu ve maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlama yükümlülüğü gereğince, vatandaşların temel kamu hizmetlerine eşit, sürekli ve etkin biçimde erişebilmesinin sağlanması kamusal bir sorumluluktur.

Bu nedenlerle; Viranşehir’de ulaşım ve çevre yolu, enerji, tarımsal sulama, içme suyu ve kanalizasyon, sağlık, eğitim, istihdam, sanayi, tapu, kadastro, imar, çevre, tarım, hayvancılık ve diğer altyapı alanlarında yaşanan sorunların neden ve sonuçlarının; kamu yatırımlarının yeterliliğinin, geciken veya tamamlanamayan projelerin durumunun, ilgili kurumların görev ve sorumluluklarının ve ilçenin ekonomik ve sosyal kalkınmasını sınırlayan yapısal etkenlerin tüm yönleriyle incelenmesi; araştırma sırasında bunlarla bağlantılı olarak ortaya çıkabilecek diğer hukuki, idari, mali, ekonomik, sosyal, çevresel ve altyapısal hususların da tespit edilmesi ve kalıcı, uygulanabilir ve sürdürülebilir çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde bir Araştırma Komisyonu kurulması zorunlu hale gelmiştir.

